

มุมมองสิทธิ

HUMAN RIGHTS PERSPECTIVE

ปีที่ 25 ฉบับที่ 2
เดือนกุมภาพันธ์ 2569

ปิดคดี “ตากใบ” ขาดอายุความ!

กสม. ชี้ รัฐละเลย สำซ้ำ - ละเมิดสิทธิมนุษยชน

กสม. เปิดเผยผลการตรวจสอบการดำเนินคดี “ตากใบ” ที่ล่าช้าจนหมดอายุความ 20 ปี
ชี้เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน พร้อมชง 3 ข้อเสนอแนะต่อ ครม.

“ตั้ง กก. ตรวจสอบ จนก. รัฐ กำหนดมาตรการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ
แก้ไขประมวลกฎหมายอาญาให้คดีร้ายแรงที่เจ้าหน้าที่รัฐกระทำผิด ไม่มีวันสิ้นอายุความ”

ย้อนเวลา 20 ปี กับโศกนาฏกรรม “ตากใบ”

จากกรณีการดำเนินคดีสลายการชุมนุมที่หน้าสถานีตำรวจ
ภูธรตากใบ (สภ.ตากใบ) ของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เกี่ยวข้องกับ
การเสียชีวิตของผู้ชุมนุม 78 คน ระหว่างการย้ายตัวจาก สภ.ตากใบ
ไปยังค่ายอิงคยุทธบริหาร อำเภอนงนุช จังหวัดปัตตานี เมื่อปี
2547 จนคดีครบ 20 ปี ทำให้ขาดอายุความ และไม่อาจดำเนินคดี

ตามกฎหมายได้นั้น กสม. ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงปรากฏว่า
ที่ผ่านมารัฐบาลเสียชีวิตในเหตุการณ์ตากใบมีการทำสำนวน
การชันสูตรพลิกศพในคดีที่มีความตายเกิดขึ้นจากการกระทำ
ของเจ้าพนักงานหรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของ
เจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ และสำนวน
คดีอาญา รวม 2 สำนวนด้วยกัน ดังนี้ อ่านต่อหน้า 2

1

ปิดคดี ‘ตากใบ’ ขาดอายุความ!
กสม. ชี้รัฐละเลย
ล่าช้า - ละเมิดสิทธิมนุษยชน

4

กสม. เปิดสำนักงานพื้นที่ภาคเหนือ
ณ จังหวัดเชียงใหม่
สร้างกลไกส่งเสริม คุ่มครอง
และเฝ้าระวังสิทธิมนุษยชนระดับพื้นที่ครอบคลุม 15 จังหวัด

6

ร่างแนวปฏิบัติ “DO’s & DON’Ts”
สำหรับการฝึกทหารที่ปลอดภัย
และเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

7

ข่าวกิจกรรม กสม.

8

OHCHR เผยการหลอกลวงออนไลน์
ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
เชื่อมโยงขบวนการค้ามนุษย์
กระทบสิทธิของประชาชน 66 ประเทศ

ตั้งคณะกรรมการ ที่เป็นอิสระ ตรวจสอบ

ส่วนงานการชันสูตรพลิกศพ ปี 2547 พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรหนองจิก (สภ.หนองจิก) ได้สอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานเสนอพนักงานอัยการ พนักงานอัยการไม่มีคำสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติม และพนักงานสอบสวนไม่ได้ตั้งสำนวนคดีอาญากล่าวหาผู้ใด กระทั่ง ปี 2552 ศาลจังหวัดสงขลามีคำสั่งไต่สวนการตายว่าเกิดจากการขาดอากาศหายใจที่อยู่ในระหว่างการควบคุมของเจ้าพนักงาน แต่พนักงานสอบสวน สภ.หนองจิก กลับส่งสำนวนให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 156 เพื่อสั่งการยุติคดี โดยไม่มีการทำสำนวนคดีอาญาคดีนี้จึงยุติไป

สำนวนคดีอาญา ปี 2567 กลุ่มญาติผู้เสียหายได้ติดตามทวงถามความคืบหน้าในคดี และร่วมกันเป็นโจทก์ยื่นฟ้องเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตร.) จึงตั้งคณะพนักงานสอบสวนโดยมี สภ.หนองจิก เป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งมีความเห็นสั่งไม่ฟ้อง ขณะที่อัยการสูงสุดสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติมและมีความเห็นสั่งฟ้องผู้ต้องหาซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และขอศาลอนุมัติหมายจับ แต่ไม่สามารถจับกุมผู้ต้องหาเข้าสู่กระบวนการได้ จนกระทั่งคดีสิ้นสุดอายุความลงในวันที่ 25 ตุลาคม 2567

กสม. ชี้ชัด! รัฐบาลเลหย่ากั - ละเมิดสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2569 ได้พิจารณารายงานผลการตรวจสอบกรณีดังกล่าวแล้วเห็นว่า

แม้สำนวนคดีชั้นสูตรในปี 2547 จะยุติลง แต่การสอบสวนนี้ไม่ได้ผ่านกระบวนการตรวจสอบถ่วงดุลโดยอัยการสูงสุด ส่งผลให้ผู้เสียหายไม่ได้รับความเป็นธรรม ขณะที่ข้อเท็จจริงปรากฏแน่ชัดว่าการตายเกิดขึ้นในระหว่างการควบคุมตัวของเจ้าพนักงาน ซึ่งถือเป็นคดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยพนักงานสอบสวนต้องนำคำสั่งไต่สวนการตายของศาลไปประกอบการจัดทำสำนวนคดีอาญา และหาตัวผู้กระทำความผิดต่อไป แม้จะไม่สามารถกล่าวหาผู้ใดได้ ก็ต้องจัดทำสำนวนคดีอาญาที่ไม่ปรากฏผู้กระทำความผิดพร้อมสำนวนคดีไปยังพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาจนกว่าจะได้ตัวผู้กระทำความผิด

การที่พนักงานสอบสวนไม่ตั้งสำนวนคดีอาญา ทั้งที่มีพยานหลักฐานแน่ชัดว่า การตายเกิดในระหว่างการควบคุมของเจ้าหน้าที่ แต่กลับใช้ดุลพินิจส่งคดีไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา ทำให้คดีการเสียชีวิตของคนจำนวนมากในเหตุการณ์สลายการชุมนุมที่ตากใบ ไม่ได้รับการสอบสวนคดีอาญาอย่างเข้มข้นรอบด้านตามเจตนารมณ์ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 150 ตั้งแต่นั้น ๆ และมาสั่งดำเนินคดีอีกครั้งในปี 2567 ซึ่งเป็นช่วงที่คดีใกล้หมดอายุความแล้ว

ต่ออายุตาม คดี “ตากใบ”

เข็วบายูบวตเจ็บ และครอบครวผู้เส็หทว

ดั่งนั้น ในห้วงเวลา 20 ปี ที่รัฐไม่สามารถนำผู้เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดในเหตุสลายการชุมนุมที่ตากใบเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมได้ภายในกำหนดอายุความ และไม่มีกระบวนการค้นหาความจริงที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย ถือเป็นกรดำเนึนการที่ไม่สอดคลอ้งกับหลักการอำนวยควมยุติธรรมที่มีประสิทธิภพเป็นธรรม และสะดวกรวดเร็วตามที่รัฐธรรมนุญกำหนดไว้ ส่งผลให้ผู้เส็หทวและครอบครวของผู้เส็หชีวิตไม่ได้รับควมยุติธรรม จึงเป็นกรกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นกรละเมิดสิทธิมนุษยชน

**3 ข้อเสนอแนะต่อ คสม.
กรณีเหตุสลายการชุมนุมที่ตากใบ**
คสม. มีมติให้มีข้อเสนอแนะในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนไปยังคณะรัฐมนตรี (ครม.)
สรุปได้ดังนี้

1 ให้แต่งตั้งคณะกรรมการที่เป็นอิสระ เพื่อดูตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีตากใบ พร้อมกำหนดมาตรการทางกฎหมายหรือแนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เพื่อป้องกันมิให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนในลักษณะเช่นนี้อีก และให้เปิดเผยผลดำเนินการต่อสาธารณชนโดยเร็ว

2 ให้กำหนดมาตรการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ตากใบในรูปแบบอื่นเพิ่มเติม เช่น การพัฒนาคุณภาพชีวิต การให้ความช่วยเหลือทางการแพทย์ การฟื้นฟูสภาพจิตใจ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและได้สัดส่วนกับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ร้ายแรงโดยต้องมีหน่วยงานรับผิดชอบที่เหมาะสม รวมทั้งกำหนดแผนและระยะเวลาการดำเนินการที่ชัดเจน ทั้งนี้ ให้มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดให้มีกลไกบันทึกประวัติศาสตร์เหตุการณ์ตากใบ โดยให้ผู้ได้รับบาดเจ็บ ครอบครัวผู้เสียหาย และผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์ มีส่วนร่วมในการให้ข้อเท็จจริงและประสบการณ์จากเหตุการณ์อย่างครบถ้วนรอบด้านด้วย

3 ให้มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแก้ไขปรับปรุงประมวลกฎหมายอาญาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอายุความ โดยให้อายุความในคดีอาญา ซึ่งมีการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง เช่น คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย คดีความผิดต่อชีวิต ตามประมวลกฎหมายอาญาที่เจ้าหน้าที่ของรัฐถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด เมื่อศาลรับฟ้องหรืออัยการมีคำสั่งฟ้องแล้วให้อายุความสะดุดหยุดอยู่ หรือไม่มีอายุความดังเช่นคดีทุจริต ทั้งนี้ เพื่อรับประกันว่าจะไม่เกิดกรณีที่ไม่สามารถนำตัวผู้ถูกกล่าวหาไปดำเนินคดีจนขาดอายุความเช่นนี้อีก

กสม. เปิดสำนักงานพื้นที่ภาคเหนือ ณ จังหวัดเชียงใหม่ สร้างกลไกส่งเสริม คัดกรอง และเฝ้าระวัง สิทธิมนุษยชนระดับพื้นที่ ครอบคลุม 15 จังหวัด

วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2569 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) จัด **โครงการสัมมนาเครือข่ายเนื่องในโอกาสเปิดสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพื้นที่ภาคเหนือ (สำนักงาน กสม. พื้นที่ภาคเหนือ)** ที่อำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา และสื่อมวลชน เข้าร่วม

นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์ ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กล่าวเปิดและกล่าวปาฐกถาหัวข้อสิทธิมนุษยชนกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อตอบสนองต่อนโยบายการทำงานเชิงรุกในพื้นที่ ทั้งด้านการส่งเสริม คัดกรอง และเฝ้าระวังสถานการณ์สิทธิมนุษยชน โดยสำนักงาน กสม. พื้นที่ภาคเหนือได้เริ่มปฏิบัติงานมาตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2568 เป็นสำนักงานในภูมิภาคแห่งที่ 3 ของ กสม. ทำหน้าที่รับเรื่องร้องเรียนการละเมิดสิทธิมนุษยชน ตรวจสอบ เสนอแนะ และประสานความร่วมมือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้แก้ไขและเยียวยาความเดือดร้อน มีขอบเขตการดำเนินงานครอบคลุม 15 จังหวัดของภาคเหนือ

จากการรับเรื่องร้องเรียน และประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทยพบว่า ยังคงเผชิญกับปัญหาและความท้าทายในหลายประเด็น ทั้งปัญหาสถานะบุคคล เช่น กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มเด็กนักเรียนรหัส G และกลุ่มพระ/เณรไร้สัญชาติ ไม่สามารถเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐาน ปัญหาสิทธิในที่ดินทำกิน และทรัพยากรธรรมชาติจากการประกาศเขตอุทยานทับซ้อนกับที่ดินทำกินเดิม ปัญหาการจัดการน้ำท่วม ปัญหาสิ่งแวดล้อมจากมลพิษทางอากาศจากฝุ่น PM 2.5 หมอกควันข้ามพรมแดน มลพิษทางน้ำจากการทำเหมืองแร่ในประเทศเมียนมา การค้ามนุษย์ ผู้หนีภัยการสู้รบ และการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของกลุ่มเปราะบาง

สำนักงาน กสม. พื้นที่ภาคเหนือได้เริ่มปฏิบัติงานมาตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2568 โดยที่ผ่านมาได้รับเรื่องร้องเรียนและประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในประเด็นข้างต้น ทั้งการออกคลินิกสิทธิมนุษยชน โดยร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสถาบันการศึกษา เพื่อช่วยเหลือประชาชนให้สามารถเข้าสู่กระบวนการยื่นขอสถานะบุคคลได้อย่างถูกต้อง มีการติดตามและรวบรวมข้อมูลจากประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสารปนเปื้อนในแม่น้ำกเพื่อเสนอแนวทางแก้ไข และมีการตรวจสอบโครงการพัฒนาหรือปัญหาข้อพิพาทเรื่องที่ดินที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนในพื้นที่ พร้อมเสนอแนะให้หน่วยงานรัฐดำเนินการแก้ไขโดยเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วม เป็นต้น

● **ประเด็นด้านสถานะบุคคล** ยังมีชาวเขาไร้สัญชาติ คนไทยตกหล่น และผู้ลี้ภัยที่ไม่มีเลขประจำตัวประชาชน จึงเข้าไม่ถึงสิทธิขั้นพื้นฐาน

● **ประเด็นด้านสิทธิเด็ก** เด็กติดเชื้อ HIV ถูกปฏิเสธการรับเข้าเรียน หรือเด็กแรงงานข้ามชาติไม่สามารถเข้าถึงศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประเด็นด้านสิทธิสตรี โดยเฉพาะสตรีม้ง ถูกจำกัดอำนาจการตัดสินใจและเผชิญความเหลื่อมล้ำจากสังคมในหลาย ๆ ด้าน

● **ประเด็นด้านสิทธิแรงงาน** การได้รับค่าแรงต่ำกว่ากฎหมายกำหนด ปัญหากลุ่มแรงงาน Sex Worker และ LGBT เผชิญการเลือกปฏิบัติ

● **ประเด็นด้านสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ดี** กลุ่มคนไร้บ้านและกลุ่มคนจนเมือง ขาดความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย และเข้าไม่ถึงระบบสวัสดิการ

● **ภาพรวมปัญหาด้านสิทธิมนุษยชนในภาคเหนือ** ถูกสะท้อนว่ามีที่มาจากโครงสร้างสังคม อดี การเลือกปฏิบัติ กลไกรัฐที่ยังไม่ครอบคลุมความหลากหลายของประชาชน และการขาดความรู้เรื่องสิทธิของตนเอง การขับเคลื่อนงานจึงต้องทำทั้งในระดับนโยบาย การสร้างความตระหนักรู้ และการผลักดันให้กฎหมายถูกนำไปใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ทุกคนได้รับสิทธิอย่างเท่าเทียมในฐานะมนุษย์

ประธาน กสม. ได้นับย้ำถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของสิทธิมนุษยชนและเป็นหัวใจสำคัญของการแก้ไขปัญหายังระบบ เพราะงานสิทธิมนุษยชนไม่อาจขับเคลื่อนได้โดยองค์กรใดองค์กรหนึ่ง แต่ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเพื่อร่วมกันส่งเสียงและสร้างระบบการคุ้มครองสิทธิที่เข้มแข็ง เพื่อนำไปสู่สังคมที่เคารพสิทธิมนุษยชน เพื่อให้ทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

กิจกรรมเนื่องในโอกาสเปิดสำนักงาน กสม. พื้นที่ภาคเหนือ ยังมีการเสวนาในหัวข้อ **“สิทธิมนุษยชน...ความท้าทายและความคาดหวังต่อ กสม. ในพื้นที่ภาคเหนือ”** ดำเนินรายการโดย **ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ เศรษฐมาลินี** (กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ) และมี **นายชัชวาลย์ ทองดีเลิศ** (ประธานสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่) **ศ.เกียรติคุณ ดร.อรรถจักร สัตยานุรักษ์** (คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่) **ผศ.อุดม งามเมืองสกุล** (คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา) และ **นายโกวิทย์ บุญธรรม** (ผู้สื่อข่าว Thai PBS) ร่วมเสวนาในประเด็นที่สะท้อนถึงความคาดหวังต่อบทบาทของ กสม. ในการคุ้มครองและแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ต้นเหตุของปัญหาในเชิงโครงสร้าง ช่วยเป็นปากเสียงให้กับคนที่ไร้สิทธิไร้เสียง ประสานความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ และผลักดันให้เกิดการกระจายอำนาจที่มีประชาชนในท้องถิ่นเป็นศูนย์กลาง เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงให้เกิดสังคมที่เป็นธรรม และสันติสุข ส่วนประเด็นสิทธิมนุษยชนที่สำคัญในบริบทพื้นที่ ได้แก่ สิทธิในอากาศสะอาด สิทธิสถานะบุคคล และสิทธิในที่ดินทำกิน

จากนั้นช่วงบ่ายมีการเปิดเวทีสาธารณะเพื่อให้ผู้แทนภาคประชาชนได้แลกเปลี่ยนถึงสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในพื้นที่ภาคเหนือ ดำเนินรายการโดย **นางสาวปติกาญจน์ สิทธิเดช** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และ **นายอาทิตย์ ร่มพานธรรม** สำนักงาน กสม. พื้นที่ภาคเหนือ โดยประชาชนได้ร่วมสะท้อนประเด็นสำคัญต่าง ๆ เช่น

ติดต่อ สำนักงาน กสม. พื้นที่ภาคเหนือ

เลขที่ 88 หมู่ที่ 5 ถนนเชียงใหม่-พร้าว ตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

โทร. 053-242-030

อีเมล nhrc.north@nhrc.or.th

ร่างแนวปฏิบัติ “DO’S & DON’TS” สำหรับการฝึกทหารที่ปลอดภัยและเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนการใช้บังคับ**พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้อับชยหาย พ.ศ. 2565** รวมทั้งอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (CAT) และอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการบังคับให้หายสาบสูญ (ICPPED) โดยได้ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานฝ่ายความมั่นคง เช่น กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว เพื่อยกระดับมาตรฐานการฝึกทหารให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนและหลักการห้ามทรมานโดยเด็ดขาด

ล่าสุด สำนักงาน กสม. ได้ร่วมกับกองทัพบกและกองทัพเรือจัดทำร่างแนวปฏิบัติในการฝึกทหารใหม่และทหารกองประจำการ “Do’s & Don’ts” โดยมุ่งเน้นมาตรฐานการฝึกที่ปลอดภัยควบคู่ไปกับการเสริมสร้างวินัยและความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ทางทหาร

ร่างแนวปฏิบัติ “Do’s & Don’ts” ประกอบด้วยสิ่งที่ควรทำและไม่ควรทำในการฝึกทหาร ดังนี้

4 สิ่งที่ควรทำ (Do's)

1 เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ปฏิบัติต่อผู้รับการฝึกอย่างเท่าเทียม ให้เกียรติ และไม่เลือกปฏิบัติ ให้สอดคล้องตามกฎหมายสำคัญ อาทิ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานฯ ประมวลกฎหมายอาญา และพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช 2476

2 สร้างพื้นที่ปลอดภัยปราศจากการใช้ความรุนแรง โดยเน้นการฝึกเชิงพัฒนาที่เสริมสร้างความแข็งแกร่งและความอดทนของร่างกายตามหลักวิชาการและความปลอดภัย พร้อมจัดให้มีช่องทางร้องเรียนที่เป็นธรรมและไม่เปิดเผยตัวตน

ปีที่ 25 ฉบับที่ 2 เดือนกุมภาพันธ์ 2569

3 ลงโทษ/ลงทัณฑ์ตามการกระทำผิดวินัยอย่างเหมาะสม โดยยึดถือท่าลงโทษมาตรฐานตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดไว้เท่านั้น และผู้สั่งลงโทษต้องควบคุมดูแลตลอดเวลาการลงโทษ รวมทั้งมีการประเมินสภาพร่างกายและจิตใจหลังการลงโทษทุกครั้ง

4 มีมาตรการดูแลด้านสภาพจิตใจ โดยจัดระบบให้คำปรึกษาทางจิตวิทยาที่เป็นความลับ และอนุญาตให้ติดต่อญาติได้ตามเวลาที่เหมาะสมโดยไม่กีดกันการสื่อสาร

6 สิ่งที่ไม่ควรทำโดยเด็ดขาด (Don'ts)

1 ห้ามใช้ความรุนแรงทุกรูปแบบ เช่น ห้ามตี เตะ ต่อย ทบตี หรือบังคับให้เปลือยในทุกกรณี รวมถึงห้ามใช้คำพูดดูหมิ่นลดทอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

2 ห้ามใช้ความรุนแรงเป็นส่วนหนึ่งของรูปแบบการฝึก โดยห้ามปลุกฝังหรือทำให้การใช้ความรุนแรงเป็นเรื่องปกติในกระบวนการสอนหรือการสร้างวินัยทหาร และห้ามจัดกิจกรรมใดๆ ที่เข้าข่ายเป็นการละเมิดสิทธิหรือศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้เข้ารับการฝึก

3 ห้ามกักขังในที่ลับหรือแยกเดี่ยวโดยไม่มีเหตุจำเป็น โดยไม่ให้ควบคุมตัวหรือลงโทษในบริเวณที่ลับสายตา ไม่มีกล้องวงจรปิด หรือไม่สามารถตรวจสอบเหตุการณ์ภายหลังได้

4 ห้ามใช้ระบบอาวุโสในการบังคับบัญชาโดยมิชอบหรือข่มเหง โดยผู้ฝึกเก่า รุ่นพี่ หรือผู้ช่วยครูฝึก ห้ามใช้อำนาจเหนือผู้เข้ารับการฝึกในการลงโทษ ควบคุม หรือบังคับใด ๆ เว้นแต่ได้รับมอบอำนาจตามระเบียบอย่างชัดเจน

5 ห้ามปิดกั้นการติดต่อกับญาติ หรือช่องทางร้องเรียน

6 ห้ามบังคับให้ทำสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องกับการฝึกโดยไม่มีเหตุสมควร เช่น ห้ามใช้แรงงานของผู้เข้ารับการฝึกเพื่อประโยชน์ส่วนตัวของผู้บังคับบัญชาหรือสิ่งใช้งานเกินสมรรถภาพจนเสี่ยงต่อสุขภาพ โดยไม่เกี่ยวข้องกับการฝึกหรือการฝึกตามหน้าที่

ข่าวกิจกรรม กสม.

ประธาน กสม. เปิดการประชุมกระบวนการประเมินสถานะของสถาบันสิทธิมนุษยชนระดับชาติร่วมกับผู้แทนสถาบันสิทธิฯ 7 ประเทศ ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2569 **นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์** ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นประธานเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการกระบวนการประเมินสถานะของสถาบันสิทธิมนุษยชนระดับชาติ ประจำปี 2569 (Asia Pacific Forum Annual Program on GANHRI Accreditation 2026) และกล่าวต้อนรับคณะผู้แทนสถาบันสิทธิมนุษยชนระดับชาติ 7 ประเทศ ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ได้แก่ มาเลเซีย จอร์แดน ปาเลสไตน์ มองโกเลีย ซามัว เกาหลีใต้ และกาตาร์ โดยมี **ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ เศรษฐมาลินี** เข้าร่วม ทั้งนี้ การประชุมดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่กระบวนการประเมินสถานะของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจากคณะอนุกรรมการประเมินสถานะ (SCA) ภายใต้กรอบความร่วมมือเครือข่ายพันธมิตรระดับโลกว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (GANHRI) โดย กสม. ไทยได้แบ่งปันประสบการณ์ในการกลับคืนสู่สถานะ A เมื่อปี 2565 ณ โรงแรมอลอฟท์ กรุงเทพฯ สุขุมวิท 11

กสม. ลงพื้นที่ขับเคลื่อนโครงการคลินิกสิทธิมนุษยชนเพื่อแก้ไขปัญหาสิทธิมนุษยชนชาวเลอุรักลาไวย์เกาะลันตา จ.กระบี่ วันที่ 19 - 20 กุมภาพันธ์ 2569 **นางปรีดา คงแป้น** และ **นางสาวสุกัฎรา นาคะผิว** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ลงพื้นที่อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ประชุมหารือร่วมกับภาคีเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนโครงการคลินิกสิทธิมนุษยชนเพื่อแก้ไขปัญหาสิทธิมนุษยชนของชาวเลอุรักลาไวย์ในพื้นที่อำเภอเกาะลันตา โดยมีผู้แทนหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัดกระบี่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร และภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคม เข้าร่วม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับฟังประเด็นปัญหาสิทธิมนุษยชนของชาวเลอุรักลาไวย์และแสวงหาแนวทางแก้ไขปัญหามีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่าย รวมทั้งขับเคลื่อนให้พื้นที่เกาะลันตาได้รับการประกาศเป็นพื้นที่คุ้มครองวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ครบทุกชุมชน

กสม. หารือร่วมกับกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่พิจารณาแนวทางแก้ไขเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการประกอบกิจการเหมืองแร่ วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2569 **นางสาวศยามล ไกยูรวงศ์** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประชุมหารือร่วมกับ **นายอดิศักดิ์ วะสินันท์** อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการและแนวทางการพิจารณากรณีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการประกอบกิจการเหมืองแร่ สืบเนื่องจากกรณีที่ กสม. รับเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบการประกอบกิจการเหมืองแร่ในหลายพื้นที่ ซึ่งมีประเด็นการร้องเรียนลักษณะคล้ายกัน เช่น การมีส่วนร่วมและจัดรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ความเหมาะสมของสถานที่ตั้งโครงการ และข้อห่วงกังวลเกี่ยวกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน ณ ห้องประชุมติบุก กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

สำนักงาน กสม. ลงนามเอ็มโอยูร่วมกับสภาองค์กรของผู้บริโภคขับเคลื่อนเรื่องสิทธิมนุษยชนและสิทธิผู้บริโภค วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2569 **นางสาวหรรษา หอมทอ** เลขาธิการ กสม. และ **นางสาวสารี อ๋องสมหวัง** เลขาธิการสำนักงานสภาองค์กรของผู้บริโภค ลงนามในบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและสิทธิผู้บริโภคระหว่างสำนักงาน กสม. กับสภาองค์กรของผู้บริโภค เพื่อพัฒนาความร่วมมือในการส่งต่อเรื่องร้องเรียน และประสานการคุ้มครองเรื่องสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะสิทธิผู้บริโภค รวมถึงการขับเคลื่อนนโยบายร่วมกัน โดยมี **นายจุมพล ขุนอ้อ** รองเลขาธิการ กสม. พร้อมด้วย **รองศาสตราจารย์ยุพดี ศิริสินสุข** รองเลขาธิการสำนักงานสภาองค์กรของผู้บริโภค ลงนามเป็นพยาน ในการนี้ **นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์** ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และ **นางสาวสุกัฎรา นาคะผิว** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และผู้บริหารสำนักงาน กสม. ร่วมเป็นสักขีพยานในพิธีลงนามด้วย ณ ห้องเสวนา ชั้น 6 สำนักงาน กสม.

OHCHR เฝย การหลอกลวงออนไลน์ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เชื่อมโยงขบวนการค้ำมนุษย์ กระบสสิกริงองประชาชน 66 ประเทศ

20 กุมภาพันธ์ 2569 สำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (OHCHR) เปิดเผยรายงานเกี่ยวกับการแสวงหาแนวทางแก้ไขปัญหาการค้ำมนุษย์เพื่อการหลอกลวงออนไลน์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (A wicked problem - Seeking human rights-based solutions to trafficking into cyber-scam operations in South-East Asia) ระบุว่า **อุตสาหกรรมการหลอกลวงออนไลน์ขยายวงกว้างในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้** ซึ่งมีที่ตั้งกระจุกตัวอยู่ในลุ่มแม่น้ำโขงบริเวณพื้นที่ชายแดนห่างไกล ไปจนถึงเขตเศรษฐกิจพิเศษและเมืองใหญ่ มีมูลค่าหลายหมื่นล้านดอลลาร์ต่อปี ขับเคลื่อนโดยกลุ่มแรงงานจากการค้ำมนุษย์ซึ่งเผชิญกับการถูกกระทำทารุณ การล้งละเมิดทางเพศ และการถูกบังคับใช้แรงงาน ส่งผลกระทบต่อผู้คนอย่างน้อย 66 ประเทศ และคาดว่า มีประชาชนอย่างน้อย 300,000 คนที่ตกเป็นเหยื่อในขบวนการนี้หลายคนถูกล่อลวงไปด้วยคำมั่นสัญญาว่าจะได้ทำงานถูกกฎหมาย แต่กลับถูกกักขัง ถูกทำร้าย ถูกบังคับให้ก่ออาชญากรรมฉ้อโกงออนไลน์ นอกจากนี้ ยังพบว่า การทุจริตเป็นสาเหตุสำคัญที่ยังฝังรากลึกอยู่ในขบวนการนี้

รายงานระบุว่า **เหยื่อในขบวนการค้ำมนุษย์จะถูกบังคับให้ประกอบอาชญากรรมการหลอกลวงออนไลน์หลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการปลอมแปลงตัวตนเพื่อฉ้อโกง การหลอกให้ลงทุน การพนันออนไลน์ การขู่กรรโชกทรัพย์ และการหลอกให้รักเพื่อโอนเงิน** ซึ่งขบวนการเหล่านี้มีการจัดตั้งองค์กรอย่างเป็นระบบ โดยแบ่งหน่วยงานชัดเจนตั้งแต่การสรรหาเป้าหมายที่จะหลอกลวง การเขียนบทสนทนา ไปจนถึงการโอนย้ายเงิน และผลกำไรมักถูกพอกพูนผ่านบัญชีม้าหรือบัญชีตัวแทน จากนั้นจะถูกเคลื่อนย้ายผ่านช่องทางดิจิทัลที่ซับซ้อนก่อนจะนำกลับเข้าสู่ระบบธนาคารปกติ

OHCHR จึงมีข้อเสนอแนะให้ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน โดยเน้นการคุ้มครองผู้รอดชีวิตอย่างครอบคลุม การระบุตัวเหยื่ออย่างถูกต้องและรวดเร็ว การมีที่พักพิงที่ปลอดภัย การดูแลทางการแพทย์และจิตสังคม การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายและโอกาสในการฟื้นฟูเพื่อกลับคืนสู่สังคม การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมและการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงค่าชดเชยที่เหมาะสม **ในขณะเดียวกันต้องมั่นใจว่าการดำเนินคดีกับผู้ค้ำมนุษย์เป็นไปตามกระบวนการที่ถูกต้องและไม่ทำให้ผู้รอดชีวิตตกเป็นเหยื่อซ้ำอีก**

ที่มา: UNITED NATIONS HUMAN RIGHTS OFFICE OF THE HIGH COMMISSIONER

จัดทำและเผยแพร่โดย

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550
อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ชั้น 6-7
120 หมู่ที่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร 10210

โทรศัพท์: 0 - 2141 - 3800 และ 3900
: 0 - 2141 - 3913 และ 3919
สายด่วนร้องเรียน: 1377
ร้องเรียน: help@nhrc.or.th
เว็บไซต์: www.nhrc.or.th

ขอความกรุณา
ตอบแบบประเมินออนไลน์